

TORONTAI

Megjelenik naponta reggel. - Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda: Becskerek (Nagybecskerek),
Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3. szám. - Telefon 21.

SZERDA, 1944 JANUÁR 12

73. évfolyam 8. szám

Előfizetésben:

Évente . . . . 840 félévre 420
negyedévre . . . 210 havonta 70

Ciano grófot halálra ítélték

Velence, jan. 11

Az olasz hírközlő iroda jelentése szerint gróf Ciano a rendkívüli bíróság 30 társával halálra ítélte.

Erődítési munkálatok Olaszországban

Zürich, jan. 11.

A „La Suisse,” című lap jelentése szerint az olaszországi német főparancsnokság komolyan mérlegeli a szövetségesek esetleges új partraszállási terveit Közép- vagy Észak-Olaszországban.

Az „Italia” című milánói lap ezzel kapcsolatban jelenti, hogy mostantól kezdve az egész földközti tengeri partvidéken hatalmas védelmi rendszer áll készen. Ezek erős erődítménytámaszpontok, amelyek a sziklákba vájt üregekben vannak elhelyezve.

Morgenthau Kairóban

Ankara, jan. 11.

Morgenthau, az Egyesült Államok pénzügyminisztere Kairóba érkezett.

Svéd minisztertanács

Amszterdam, jan. 11.

A svéd kormány tagjai minisztertanácsra ültek össze, hogy tanácskozzanak a néhány nap előtt a svéd part előtt lelőtt repülőgép ügyéről. A támadó repülőgép nemzetiségének végleges megállapítása után az érdekelt ország fővárosában tiltakozást fognak átnyújtani.

Eisenhower szerint a háború még sok véráldozatot követel

Lisszabon, jan. 11.

Eisenhower tábornok, főparancsnok, az algiri rádió útján közvetítet beszédében hangoztatta, hogy ez a háború nagyon kemény és sok véráldozatot követel. Felhívást intézett az otthonhoz, hogy a belső arcvonal szilárdan álljon a harcoló katonák mögött, mert ebben a háborúban katonáknak és otthonmaradtaknak egyformán kell küzdeniük a győzelemért, már pedig ez „még igen messze van.”

Hurokra került még egy áruló

Róma, jan. 11.

Caracciolo di Fereolletto tábornoknak nagy része volt a Badoglió árulásban. Juliusban azonban nyomtalanul eltűnt, ahogy kitűnt, vele együtt egy egész hadseregnek is nyoma veszett, amiért a tábornok volt felelős. A tábornok, amikor eltűnt, egy római Franciskánus kolostorba vétette föl magát és ott, mint barát elrejtőzködött. A kolostor egyik lelkészének gyanusnak tetszett az elég különösen viselkedő „barát”, följelentést tett a rendőrhatalóságnál, mire a tábornokot letartóztatták.

Lendületes német ellentámadások a keleti hadszíntéren

A Führer főhadiszállásáról jelentik.

A véderő főparancsnoksága közli.

A német haditengerészet egyik köteléke Ocsakovtól nyugatra meghiusította a bolsevisták partraszállását.

Kirovgrad harctérségében a német csapatok elhárították az ellenség támadásait és sikeres ellentámadásban a bolsevistákat visszvetették.

Pogrebistytől délre és délnyugatra folyamatban vannak a kemény és változó küzdelmek az előretörő ellenséggel. Az egyik átmenetileg elvesztett helységet a német csapatok visszahódították, amelynek során elpusztítottak egy szovjet zászlóaljot. Az ellenség súlyos véres veszteséget szenvedett és elpusztult 17 lövege. Az utóbbi napok küzdelmeiben a von der Meden vezérőrnagy vezetése alatt álló 17. számú páncélos hadosztály szilárd helytállással és lendületesen vezetett ellentámadással kiválóan kitűntette magát.

Berdicsevtől délre és nyugatra a német csapatok részben ellentámadással szétverték a bolsevisták támadásait és elpusztítottak 31 ellenséges páncélost.

A német légi erők a harci sulyponatokon nagy erővel ismételtén beavatkoztak a földön folyó küzdelmekbe és sikeresen elárasztották bombákkal az ellenség készletléti állásait és páncélos harcoksi gyülekezéseit. A szovjet csapatok utánpótlási forgalmának támadása során a német csapatok szétromboltak 5 anyagszállító szerelvényt és erősen megrongáltak további 8 vonatszerelvényt.

Pripjed mocsaras térségében

Mussolini a véderő ujjáépítéséről

Velence, jan. 11.

A Duce elnöklésével északolaszországi főhadiszállásán a fasiszta köztársasági kormány minisztertanácsa folyt le. A tanácskozások főtárgya Graziani hadügyminiszternek az új véderőtörvényről szóló tervezete volt. Ezzel kapcsolatban a Duce programmatikus beszédet mondott, amelyben az olasz véderő ujjáépítésének fővonalait fejtegette és utalt a szövetséges német véderő közreműködésének döntő jelentőségére.

A Duce szerint a nemzeti szellem ujjáéledésének jelei megerősödtek. Az új rend vonalait egyre világosabban rajzolódni ki a nemzeti élet külön-

ellenséges felderítő erőkötélékekkel helyenkénti harcokra került sor Novograd-Volinszktól nyugatra és Sarnynél.

Recsica nyugati részén a szovjet csapatok folytatták támadásikat. A szovjet áttörési kísérletei tegnap is meghiusultak. Helyenkénti betöréseket a német csapatok elrekesztettek.

Vitebszktől délkeletre a német csapatok elhárították az ellenség újbóli erős támadásait. A Vitebszk harctérségben tegnap egyetlen hadtest körzetében szétlőtt ellenséges páncélos harckocsik száma kiégszítő jelentés szerint 57-ről 81-re emelkedett. Ugyanazon hadtest körzetében a német csapatok tegnap szétlőttek további 87 szovjet páncélost. Vitebszktől északkeletre a bolsevisták ismét siker nélkül támadtak. Az egyik erődterület megtisztítása során elpusztult egy erősebb ellenséges harccsoport. A Sacher alezredes vezetése alatt álló 456. számú száz gránátosezred az utóbbi napok küzdelmeiben kiválóan érvényesült.

Délitalia arcvonalának nyugati szakaszán az ellenség több helyenkénti támadásai a német tüzéség összefoglaló tüzében összeomlottak. Az arcvonal többi részén, a német csapatok sikeres rohamcsapat tevékenysége mellett, aránylagos csendben telt el a nap.

Január 9-én a korareggeli órákban a német csatarepülő hajócélpontokat támadtak Cyreneika északi tengerpartjain. Négy közep-nagyságú kereskedelmi hajón titalálatokat értek el. További 2 hajó elpusztulásával számolni lehet. Egy német repülőgép elvesztett.

szerű alapja erős, modern katonai szervezet létesítésének, amely megfelel e négy háborús esztendő olasz szükségleteinek és a tapasztalatoknak.

Politikai és közigazgatási téren — folytatta a Duce — az új rend a tartományok főnökeinek, a rendőrfőnököknek kinevezésével, a köztársasági fascio létesítésével, a különbíróóságok működésének küszöbönálló megkezdésével és a nagy alkotmányozó gyűlés előkészítésével kialakulóban van.

Az alkotmányozó gyűlés lesz szilárd alapja a szociális olasz köztársaságnak.

A gazdasági életre és a valutára — folytatta a Duce — a júliusi, augusztusi és szeptemberi események a leg-súlyosabb kihatással voltak. Az ellátási és közlekedési nehézségek ellenére ezen a téren is a javulásnak egy-némely jelei állapíthatók meg.

Végül kijelentette a Duce, hogy különösen két tényt kell kiemelni: Különböző vidékeken az olasz katonák máris önként ismét elfoglalták helyüket a német bajtársak oldalán. Azokban a tartományokban, amelyeket mi ellenőrzünk, a rend és a normális állapot kezd ismét visszatérni.

A Szovjet-Unió rejtélye

Genf, jan. 11.

Farson a „Daily Mail” volt moszkvai tudósítója a lapba írt cikkében a fölött elmélkedik, vajon mi történik a Szovjetunióban, amióta Sztalin az egyház és vallás kérdésében bejelentette a köpenyegforgatást. A tudósító cikkében megállapítja, hogy alapjában semmi sem változott Sztalin magatartásában. Azért jól szem előtt kell tartani. A háború nincs összefüggésben a cári birodalom visszaállításával, sem a nemzeti Oroszország fölélesztésével. Sztalin tovább is kitart a bolsevista világnézet és életforma mellett.

Összetűzések Argentínában

Montevideo, jan. 11.

Az argentinai cenzura-rendszabályok szigorítása következtében az argentinai eseményekről alig érkeznek közvetlen jelentések. Buenos Airesből Montevideoba érkezett utasok szerint az elmúlt hét végén az argentin fővárosban harcok voltak, amely egy részről a rendőrök és az őket támogató németbarátok, másrésztől diákok között zajlott le. A harcokban hír szerint több ember meghalt és sokan megsebesültek. Egyes ipari üzemekben strájk tört ki. Ez szintén összetűzésre vezetett.

Buenosairesi jelentés közli még, hogy Entrerios tartomány biztosa, aki fivére Ramirez tábornok elnöknek, felosztatott valamennyi zsidó jóléti és kulturális szervezetet azzal az indoklással, hogy azok szabadkőműves szervezetek.

Nemcsak taglétszám tekintetében, de teljesítményben is az élen halad a BMKSz nagybecskereki fiókja

Nagybecskerek, jan. 11

A BMKSz nagybecskereki fiókjának huszonötödik választmányi ülésén Kecskeméthy Ferenc titkár részletes titkári jelentést adott a fiók elmúltévi munkájáról.

Szokásos jelentésem keretében mindenekelőtt összefoglaló képet kívánok adni az elmúlt 1943-as év munkájáról, rendezéseiről, az egyes szakosztályok működéséről s az eddig elért eredményekről, egyezően a fiók sokoldalú életének megnyilvánulásairól.

Tiszta képet kívánunk magunk előtt látni, a végzett munka eredményeit, hogy ezzel is bizonyíthassuk Szövetségünk szükségességét és működésnek fontosságát.

A kitűzött feladatok indulásunkkor a következők voltak:

1. a bánáti magyarság szervezése és számbavétele oly módon, hogy e szervezetnek minden egyes magyarnak tagjának kellett lennie a családtagokkal együtt.

2. bánáti magyarság kulturális gazdasági, szociális és társadalmi ügyeinek intézése, a hiányok és a bajok felkutatása, azok megszüntetése és a fejlődés lehetőségének biztosítása.

3. a magyar közélet minden ténen való irányítása és a nemzeti öntudatosítás keresztülvitele.

A BMKSz működését nagyjából a fenti szempontok irányítják ugyan, de ezeknek a főfeladatoknak megoldása kapcsán annyi mellékszempont és annyi újabb feladat merült fel, hogy ma már annak működése rendkívül szétágazó és jelentőségteljes és felöleli a bánáti magyarságnak a politikán kívülálló valamennyi életmegnyilvánulását.

A BMKSz vezetősege fáradságot nem kímélve megtesz mindent a magyar nép kulturális, szociális és gazdasági érdekeinek védelmében. Mi magyar lélekkel karoljuk fel mindenkinek ügyét és a fiók irodája az ügyek száféléségében ad tanácsot, nyújt segítséget.

A BMKSz nagybecskereki fiókja célkitűzésit szakosztályain keresztül kívánja megvalósítani.

Működő szakosztályaink működéséről a következő összefoglaló képet adhatom:

SZERVEZÉSI SZAKOSZTÁLY

A szervezési szakosztályunk ügykörét a körzetvezetők értekezlete látja el. A körzetvezetők értekezlete minden hét szerdáján van s az elmúlt évben 46 ülést tartottak. Feladatuknak megfelelően folytatták a taggyűjtést, a szervezési munkálatokat, a különböző összeírásokat és a Női Tábor tagjaival együtt a gyűjtéseket. A körzetvezetőink jelentik az összekötőkapcsot a fiók vezetősége és a tagjaink között, az ő révükön értesülnek mindenről, ami közösségünket érinti és ugyancsak a körzetvezetőink útján értesítjük ki tagjainkat az őket érdeklő ügyekről.

Nehéz és felelősségteljes a munka amit derék körzetvezetőink

végeznek s amellyel, hogy vállalt szerepük még háládatlan is, megindulásunktól mind a mai napig csüggedést nem ismerve, önzetlenül dolgoznak tovább a bizony legtöbbször a napi szabadidejüket is feláldozzák. Minden tekintetben ők a fiók szervezetének legértékesebb pillérei.

NÉPMŰVELÉSI OSZTÁLY

A népművelési osztályra várt a feladat, hogy a jugoszláv iskolapolitikának a Bánát magyarságára kiható káros következményeit elűntessék s hiányait az iskolán kívüli népművelés terén körülnézve, szerény munkával pótolja. Népművelési osztályunk az elmúlt évben 4 ülést tartott, mely üléseken főleg a körzeti alfiókjainkban tartott előadások sorrendjét és az előadók beosztását tárgyalták le. Ezen ismeretterjesztő előadások legnagyobb részét a II. munkahelyen, a Micskey telepen tartották meg előadóink, akik a következők voltak:

dr. Báthori Endre	5 estén
dr. Várady József	3 estén
Sárik Ferenc	2 estén
özv. Vajda Lajosné	2 estén
Kernné Végh Vilma	2 estén
Dániel Gy. László	2 estén
B. Szabó György	2 estén
Dr. Brájer Lajos	1 estén
dr. Schwerer Rudolf	1 estén
Szmieskó János	1 estén
Dr. Vörös István	1 estén
Jakobsz Károly	1 estén

összesen tehát 23 estén tartottak előadóink mindig zűfolt teremben, hálás közönség előtt értékes előadást.

Ezen ismeretterjesztő előadásaink fontosságát szükségtelenül külön kihangsúlyoznunk. A magyar kultúra részesevé kell tennünk népünk minden tagját, mert magyar népünk emelkedő kulturális színvonala a nemzet létének, a szebb, boldogabb magyar jövőnek legbiztosabb záloga. A tudatlan, a továbbművelés lehetőségétől elzárt tömeg terhet jelent a nemzet belső életében és alulmaradást a népek versenyében. Az iskolák ezt a feladatot leg gondosabb nevelőmunka mellett sem képesek egymagukban megoldani, mert egyrészt alkalmazkodniok kell a gyermeki elme fel fogó képességéhez, másrészt a mai kultúra olyan sokoldalú és az élet olyan széles látókört kíván, hogy népünket az iskolák elhagyása után is állandó és egységes szellemi irányítás alá kell vonni, ha az élet küzdelmeire kellőképpen fel akarjuk őket vértetni s ha azt akarjuk, hogy a széles néprétegek a nemzeti munka öntudatos részesei legyenek és hogy népünk minden fia érzésben és cselekvésben eggyé váljék.

E cél elérését az ismeretterjesztő előadásainkon kívül tanfolyamok rendezésével kívánta fiókunk elősegíteni, azonban kellő jelentkező hiányában sem az Írás-olvasás tanfolyamát, sem pedig a Népiskolai ismereteket és

alapműveltséget kiegészítő tanfolyamunkat nem tudtuk mind- ezideig megnyitni. A fiók vezetősége megkísérli az érdekeltek figyelmét ezen életbevágóan fontos intézményünkre felhívni s minden erejével oda fog hatni, hogy legalább a Népiskolai ismereteket és alapműveltséget kiegészítő tanfolyamunk alakuljon meg még a tél folyamán.

Népművelési osztályunk eddig is értékes munkát végzett, de a fentebb vázolt célok elérésére az eddiginél is fokozottabb és intenzívebb munkára van szükség. Az eddig olyan jól bevált ismeretterjesztő előadásokat ki kell terjesztenünk a Micskey telepen kívül a többi munkahelyünkre is és gondoskodni kell arról is, hogy a már sokszor vita tárgyát képező lyceális előadások itt a város szívében is életre keljenek. De szükség van az előadói kar kibővítésére és itt városunk elhivatottjaira gondolunk, akiknek száma jóval a fentebb említett előadóinknál. E munkából ki kell vennie részét mindenkinek, mert lehet megkívánni, hogy mindig egy és ugyanazon tagjainkra háruljanak e terhes s nehéz feladat terhei. Eddigi előadóink mindig készséggel álltak rendelkezésünkre és hiszem, hogy a jövőben is áldozatkész szívvvel jönnek hívó szavunkra segítségül. Eddigi munkájukért a fiók minden tagja nevében hálás köszönetet mondok.

ZENEMŰVÉSZETI OSZTÁLY

A zeneművészeti osztályunk úgy az üléseket, mint a rendezéseket tekintve egyike a legagilisabb szakosztályainknak. Gyűléseiket rendszeresen tartják, úgyszólván minden héten volt ülésük.

A zeneművészeti osztályunk az elmúlt évben 4 esetben rendezett önálló hangversenyt és pedig 2 esetben 4 estén a Centrálban és két esetben 8 estén a Városi Színházban. Azonkívül közreműködött 27 rendezésen Becskereken, 2 estén Torontál-vásárhelyen és 1—1 estén Pancsován és Magyarszentmihályon. Összesen tehát az elmúlt évben 53 esetben lépett közönségünk elé zenekarunk és ez olyan teljesítmény, amely többet mond minden dicsérő elismerő szónál. Azonkívül a zeneiskolában megrendezte a szeretetünnepén a maga karácsonyfa-ünnepségét is.

Zeneművészeti osztályunk másik jogos büszkesége a zeneiskola, amely az elmúlt évben immár második évfolyamába lépett. Beiratkozott növendékek száma 75 akik 200 dinár minimális avagy szüleik vagyoni állapotához képest ennél nagyobb összegű havi tandíjat fizetnek. Az előadó tanerők száma 2. A növendékek, a zeneiskolánk vezetőségének jelentése szerint pontosan jelennek meg az óráikon, szorgalmasak és ami a fő fegyelmek. Eddigi képességüknek és tudásuknak, illetve haladásuknak meghatározó képét a zeneiskolában megrendezett karácsonyfa-ünnepség mu-

tatta meg, ahol a növendékekből összeállított kis zenekar meglepő biztonsággal több karácsonyi éneket játszott el a megjelent közönség legnagyobb meglepetésére.

Hangversenyzenekarunk és zeneiskolánk fentvázolt működése azt mutatja, hogy a munka, amit végeznek, igazán értékes és megbecsülendő munka.

Itt említem meg, hogy a zene-művészeti osztályunk elnöki székebe, az elhunyt dr. Brájer Lajos helyébe megválasztás folytán dr. Schwerer Rudolfot emelte a tagok egyhangú bizalma.

MŰKEDVELŐ OSZTÁLY

A legnépszerűbb népművelési tevékenység, mint a népművelés eszköze nagy értéket jelent úgy az előadók, mint a nézők számára. De természetesen csak az esetben, ha az előadásra kerülő darabok úgy erkölcsi, mint nemzeti szempontból előz leg cenzura alá kerülnek. Fiókunk műkedvelői az elmúlt évben nagyon szorgalmasak voltak, egyik rendezés a másikat követte, úgy hogy nem egyszer két, sőt három volt egyidőben valamilyen rendezés. S közönségünk — egyéb szórakozási lehetőség híján — majdnem mindenegyes esetben mondhatni közelharcot vív a j-gyekért. A közönségnek ezt a nagy érdeklődését azonban méltányolni kell és cserébe igyekezzünk minél értékesebb, minél erkölcsösebb és azt mondanom sem kell, minél magyarabb levegőjű és tartalmu darabokat adni. Ne felejtjük el, előadásaink és rendezéseink nevelő irányuak legyenek. E tekintetben a fiók vezetősége ez évben már fokozottabb figyelemmel fogja kísérni az egyes rendezéseket és gondosan fog ügyelni arra, hogy kifogás tárgyát képező, nem kívánatos darabok egyáltalán ne kerüljenek színpadra.

Műkedvelőink egységes irányítás és vezetés, valamint egységes munka helyett több csoportra szakadva, különféle rendezéseken vettek részt.

Csoportosítva az egyes előadásokat, a következő képet kapjuk:

Előadásra került	
3 operett	19 előadásban
4 népszíntű	11 „
1 vígjáték	1 „
2 kívánsághangverseny	10 „
Ünnepségek	12 „
Műsoros est és egyéb	38 „

Összesen tehát 91 estén szerepeltek műkedvelőink a színpadon.

Az elmúlt évben tehát műkedvelőink, egymással versenyezve, úgy a szorgalom, mint az igyekevs terén, valóban elsőrangú produkáltak; de mégis az volna a kívánatos, ha inkább a minőségre és nem a mennyiségre fektetjük a fűsúlyt. Inkább kevesebbet szerepeljünk, kevesebb darabban álljunk ki az annyira csábító deszkákra, de amit előadunk, azt jól válasszuk meg és minél tökéletesebb kivitelben vigyük közönségünk elé.

MÉHÉSZETI SZAKOSZTÁLY

A méhészeti szakosztályunk 184 beszerezett tagja van, akik 1500 méhcsaláddal rendelkeznek.

Az elmúlt évben 5 rendes gyűlést tartottak és a téli és az őszi idény alatt minden pénteken este összejöveteleken tárgyalták és beszéltek meg méhésztársaink különböző problémáikat. Az összejöveteleket a tagok szorgalmasan látogatták.

Az elmúlt év február havában tagjaik részére 10 napos méhészeti tanfolyamot rendeztek Nagybecskereken. A tanfolyamon a nevesebb és tapasztaltabb méhésztársak előadásai mellett a kezdők részére is előadások voltak.

talabb vezetők adták elő különféle elméleti és gyakorlati témákat. A tanfolyamon hallottakat azután a tagok közösen megvitaták. A szakosztály elnöke Padén és Szajánon 3—3 napos jól sikerült tanfolyamot tartott.

A méhészeti szakosztályunk vitte keresztül, hogy a BMKSz kereteiben megalakult a BMKSz Méhészeti Alosztálya, amely az összes bánáti magyar méhészek központi szerve.

IFJUSÁGI SZAKOSZTÁLY

Ifjusági osztályunk, miután feladatlának megfelelően megszervezte az ifjúságot, az elmúlt évben már rendszeresebben készítette elő és valószínűleg az iskolán kívüli ifjúság szabad idejében való foglalkoztatását.

Ezt legjobban a következő számadatok bizonyítják: leventegyakorlatok fiúk részére 171 napon voltak, leventegyakorlatok leányok részére 82 napon voltak, ismeretterjesztő előadások 34 napon voltak, rajparancsnoki tanfolyamok 38 napon voltak, könnyűatlétikai edzések 22 napon voltak, rendeztek azonkívül 14 kirándulást, 9 labdarugó mérkőzést, társasdelutánt az ifjusági otthonban 9 délutánon, népszínmű és műsoros estét 4 esetben. Megkoszorúzták március 15-én, Kiss Ernő v. tanu tábornokunk eleméri sírját és díszőrséget álltak a szentsírnál. Az arra érdemesek az elmúlt évben megrendezett budapesti tanulmányúton vettek részt.

A karácsonyi ünnepek alkalmával ifjuságunk elvégezte a szentgyónást és szent áldozásban részesült.

A szeretet estéjén pedig az ifjusági otthonban megrendezték karácsonyfa-ünnepeiket, amely alkalommal 120 szegény kis testvérünk között süteményt, cukorkát, lisztet, játékszereket osztottak ki.

A munka, amit ifjusági osztályunk végez, sokoldalú s egyre szívesebb is lesz, de egyben nevelőhatása s megkívánt eredménye sem maradhat el. És ezek azok a tényezők, melyek csak újabb munkára serkentik ifjuságunk csüggedést nem ismerő vezetőit.

Szabadságünnep

Szófia, jan. 11.

Bulgária felszabadulásának 66. évfordulóján a Szófiai Alexander-Nevski székesegyházban istentiszteletet tartottak, amelyen megjelentek a kormány tagjai, a város főpolgármestere és a szabadságharc még élő hősei.

Eisenhower Olaszországban tárgyal Clark tábornokkal

Algir, jan. 11.

A szövetségesek északafrikai főhadiszállásának hivatalos közleménye szerint Eisenhower tábornok Olaszországban tartózkodik és Clark tábornokkal, az amerikai 5. hadsereg főparancsnokával folytat megbeszélést.

Aggregények megadóztatása

Ankara, jan. 11.

A török pénzügyminiszter javaslata alapján Törökországban bevezetik az aggregényadó fizetési kötelezettséget. A miniszter javaslatát azzal indokolja, hogy utóbbi években ijeszten sok a pártában maradt leány és így a férfiakat erős megadóztatással akarja a terhelésre szorítani.

Bulgária őrt áll a vártán

Szófia, jan. 11.

Bozsilov miniszterelnöknek a bolgár néphez intézett legutóbbi megszabású szövegével összefüggésben a bolgár sajtó következőket írja:

A „Dnes“ megállapítja, hogy az ország politikája továbbra is III. Boris király azon alaptételén áll: „Másét meg nem kívánni, sajátját nem engedni.“ A győzelem szellemi előfeltételei — mondja tovább a lap —, hogy a bolgár nép a rengeteg küzdelmekben és megpróbáltatások során mérhetetlen erkölcsi tartalékokat gyűjtött, amelyek a rendíthetetlen hitet adják a szebb és jobb jövő eljövételéhez. A bolgár katonai fővértézetten áll a

vértán és kész a szabadságért, a hazáért a végéig küzdeni.

A „Vecser“ című lap megállapítja: több nemzet népe nyugodtan élhet. A bolgár nemzetnek azonban nem jutott az a jó sors. A multban sok viharral állt szembe Bulgária, amelyekben mindig helytállt. Az ország ma a hid Nyugat és Kelet között. Bulgária a multban is sok külső befolyás sodrába került és a jövőben is annak van kitéve. Hogy azt a külső befolyást el lehessen háritani, a bolgár népnek szilárdnak és egységesnek kell lennie. A bolgár nép a multban teljesítette szláv hivatását. A szláv ságnak írást és irodalmat adott. Ma pedig a Kelet és Nyugat között közvetítő hid Bulgária.

A Honvédválogatott játékosainak tanulságai

Január 4-ike, habár a naptárban feketebetűs nap, s a „Hajrá“-nak érzékeny vereséget hozott, a bánáti magyar labdarugás történetében pirosbetűs ünnep lesz, de bekerül az anyaországi labdarugás történetébe is, mert először fordult elő, hogy két magyar csapat egymással hivatalosan nemzetközi mérkőzést játszott.

A mérkőzés azonban testvéri mérkőzés volt, nem láttunk egyetlen egy durva vagy alattomos gáncsot de még legkisebb sportszerűtlenséget sem. Ilyennek képzeltük a bánáti magyar csapatok valamennyi találkozóját, amikor a bánáti magyar labdarugást meg szerveztük. Példát kaptunk arra, hogy két magyar csapat igenis tud fairul és testvéri egyetértésben játszani egymás ellen. Ezt jól véssük emlékezetünkbe.

Az újabb magyar honvéd válogatott igen nagy játékerőt képviselt, a csapatban a nagy válogatott 5 játékosai játszott, de a többi játékosok is előosztályú egyesületeknek a legjobb játékosai. Ez a csapat legyőzte az anyaország valamennyi NBI csapatát s köztük nem egyet ugyanolyan gólaránnyal mint a Hajrát. A Hajrá csapatának nem kell tehát szégyenkeznie a nagy vereségen, a belgrádi mérkőzés 8:0 eredménye is rosszabb, mint a becskeréki 12:2 eredmény, de szégyenkezünk a Hajrá nagyszámú rosszakaróinak érhetetlen és izléstelen káromlása felett, ami a honvéd válogatott vezetőinek is feltűnt s amin nagyon csodálkoztak. Sokan sokszor szokták a sportszerűségüket hangoztatni, most azonban le is vizsgáztak.

A Hajrá csapatát mindenestre korholás illeti, hogy erre a mérkőzésre, amely eddig a legnagyobb feladat elé állította, nem készült fel eléggé. A játékosok eddig sem szerették az edzéseken a labdarugás abc-jét elvégezni, de legalább még megjelentek az edzésekben, erre a mérkőzésre azonban minden előkészület nélkül álltak ki súlyosbíva a szilveszteri és újévi hangulat utóhatásaival. A Hajrá vezetősége hiába gondoskodott torna-termi edzés lehetőségeiről, ezeken több vezető jelent meg, mint játékos. Így aztán nem csoda, hogy nem bírták végig a mérkőzés iramát, de elismerés illeti őket, hogy erejük végső megfeszítésével végig küzdötték a mérkőzést s mikor erejük fogytán volt s a gólokat kapták, nem követtek el sportszerűtlenségeket. A Hajrá játékosai megmutatták, hogyan kell a vereséget sportszerűen elviselni.

De térjünk most már arra, miért lesz január 4-ike a bánáti labdarugás pirosbetűs ünnepe. Eddig csapataink csak egymás ellen játszottak, egymástól tanultak, önmagunkból táplálkoztak.

A német katonai csapattal való ritka találkozók hozták bizonyos fejlődést s most pedig megismerkedtünk a nemzetközi viszonylatban is a legelső sorban helyet foglaló magyar labdarugás szépségeivel, erejével és értékeivel. Tőlünk, játékosainktól függ, hogy mindezt átültessük a bánáti labdarugásba.

Megállapíthatjuk, hogy a honvéd játékosok ördögös gyorsak, három lépést futva a leggyorsabb Hajrá játékoskal szemben is már egy lépés előnyre tettek szert. Így nem csoda, hogy előbb értek a labdához. Nem egyszer láttuk, hogy valamelyik Hajrá játékos cselezve vezette a labdát s ha azt kissé hosszabbra adta maga elé, bizony a honvéd játékos gyorsaságával megelőzte és leszerelte. Hiermann néhányszor kiugrátták társai, a kapu felé tört, de mindig utólérték és a labdát elvették tőle, de ha tud sprintelni, nem érik utól, négy olyan helyzete volt, amiből a honvéd csapat vezetői biztos gólt jósoltak, de nem volt képes 20—30 méteres vágatát kivágni s a labdát elvesztette.

Gyorsaságát kis jóakarattal mindenki fejlesztheti, először elvégezzük a bemelegítő célgyimnasztikai gyakorlatokat, ezek vagy 30 percet vesznek igénybe. Utána a rövid vágatákat gyakoroljuk, futunk 5-ször 20 m-t, 3-szor 30 m-t, 3-szor 40 m-t, 2-szer 50 m-t, 2-szer 60 m-t, néha 1-szer 100 m-t. Az egyes vágaták közt nem tartunk szünetet, hanem lassan mélyet lélegezve visszaballagunk a kiinduló helyhez, s újra elvégezzük egy vágatát, s így tovább.

Ezáltal nemcsak gyorsaságunkat fejlesztjük, hanem kitartóak is leszünk. A pálya körüli körözés nem célavezető, így legfeljebb állóképességet szerzünk, de velünk született gyorsaságunkat lerontjuk. Játék közben sem kell állandóan lassan szaladunk, hanem rövideket, de annál gyorsabban, s ezért csak az előbb említett vágaták kell elvégezni. Ha ezeket a vágatákat kis időközben egymás után végezzük, fáradtabbak leszünk, mintha 10—15 kört lassu iramban lefutottuk volna. Nagyobb munkát végeztünk s gyorsaságunkkal együtt kitartásunkat is növeljük.

Megcsodáltuk a honvédjátékosok ördögös labdakezelését, könnyedén veszik át akár a földön, akár a levegőből a labdát és szinte centiméternyi pontossággal juttatják oda, ahová akarják. Labdájuknak szeme van, mint mondani szokás. Labdakezeléskor mind a két lábukat tudják használni. A labdát nem tartják maguknál, hanem rögtön továbbítják. Akármilyen gyorsan tudnak futni, tudják jól, hogy a labda gyorsabb, ha rugják. Fejlesztésben elsőrangúak, nem tartják a fejüket a labda

alá, hanem a fejvel lendületet, irányt adnak a labdának. Toppolásban is kiválóak, érdekes, hogy toppolásakor a labda nem marad meg előttük, hanem a helyzetnek megfelelően egyszersmind előre, vagy oldalt irányítják. Érdekes volt megfigyelni, hogy amikor a labda feljüket száll, rögtön birtokba veszik s sohasem teszik azt, amit a mi játékosaink szoktak tenni, a mieink ugyanis a labdát nem veszik rögtön birtokukba, hanem befordulnak a labda irányába s futnak a labda után, amelyre az ellenfél is ráfut. Mennyivel hasznosabb a labdát rögtön birtokukba venni és társamhoz továbbítani, vagy pedig a fizika tehetetlenségi törvényét kihasználva abba az irányba vinni, ahonnan az ellenfél játékos felénk tört. Nagy gyorsasággal támadva könnyen kicselezhető s míg meg tud állni és megfordulni, a labda már messze jár.

A labdakezelést, toppolást, fejeselet is minden edzésen kisebb csoportokban gyakorolni kell.

A labdarugás két elemi feltételét a gyorsaságot és labdakezelésbeli biztonságot nem lehet úgy megszerezni, ahogyan a mi csapataink az edzéseiket végzik. A mi csapataink alig végeznek bemelegítő célgyimnasztikát, vágatákat, labdakezelési gyakorlatokat, hanem oda állnak a 16-os vonalra s onnan rugdossák a feljüket gurított labdákat kapura s ha elég játékos van a pályán esetleg rövid ideig két kapura játszanak. Ez bizony teljesen elhibázott edzés mód.

Meg kell említenünk a Honvédválogatott kiváló taktikáját is. A védőjátékosok ráállnak egy-egy támadó játékosra s úgy kísérik, mint az árnyéka. A Hajrá játékosai is ezt a rendszert játszották, mégis egy-egy honvédjátékos mindig szabad volt, viszont a Hajrá csatárokat úgy lefogták, hogy alig jutottak szóhoz. A honvéd védőjátékosok gyorsaságuk következtében megakadályozták a Hajrá csatárokat a labda átvételében, a Hajrá védőjátékosok a gyorsabb csatárok labdátvitelét nem tudták megakadályozni s akkor értek oda, amikor a labda már a honvédcsatár birtokában volt s a labdát elvenni mindig nehezebb, mint a labdaátvitelt megakadályozni, különösen akkor, ha az ellenfél gyorsabb és labdakezelése biztosabb. Amikor a Hajrá játékos a labdaátvitelt nem tudta megakadályozni vagy a labdát elvenni, az előretört honvédjátékosra egy másik Hajrá játékosnak kellett szerelésre indúmia, ez kénytelen volt elhagyni a maga emberét s így a honvédoknál mindig volt szabad ember. Azonkívül a honvédjátékosok nagyon éltek a háromszög- és négyszögjátékkal s bizony nem volt épületes látvány, amikor két, sőt néha három Hajrá játékos ott forgolódott ide-oda két honvédjátékos közt, de a labdát nem tudta megszerezni. A taktika akkor jó és eredményes, ha a játékosokban megvan a megkívánt gyorsaság és labdakezelési készség annak keresztülvitelére.

A mérkőzés sok tanulsággal szolgált, ha ezeket csapataink megszivlelik s edzésük módját megváltoztatva, átveszik az anyaországi labdarugás edzés módját, lesz haladás és fejlődés. Ennek érdekében a jövőben a Torontál hasábjain minden héten hozni fogunk egy-egy utmutató, felvilágosító cikket.

A.

Zágráb város házikezelésben levő vállalatai

Zágráb, jan. 11.

Zágráb város házikezelésben vezető vállalatainak költségvetése az 1944 évre közel 960 millió kuna. A múltévi költségvetéshez viszonyítva az 110 millió többletkiadást jelent.

HIREK

Tozso belső harci erejének fokozására szólította fel a japán népet

Tokió, jan. 11.

A Tenno jelenlétében ma nyílt meg a japán parlament ülészaka. Tozso tábornok, miniszterelnök, az ülésen felolvasta a kormány nyilatkozatát, amely felszólítja a népet, fokozza még jobban belső harci erejét, mert minden, egyes polgárra súlyos felelősség nehezedik és ezt a felelősséget teljesen új szellemben kell viselni. A belső erő fokozásának legfontosabb követelménye a fegyveripar gyorsított ütemű megnagyobbítása, elsősorban a légi fegyvernem nagyarányú megerősítése. A legkisebb kétség sem lehet az iránt, hogy ebben a háborúban a győzelem Japán oldalán lesz — mondotta Tozso.

A tengelyhatalmak győzelmi kilátásait — folytatta a miniszterelnök — Badoglio lépése a legkisebb mértékben sem érintette. Hála a Führer bölcs és messzemenő rendszabályainak, a Duce most abban a helyzetben van, hogy az ő szellemében működő emberekkel együtt újra felveheti a harcot az angolok és amerikaiak megsemmisítésére.

Tozso szerencsét kívánt a Duce-nak a hatalom átvételéhez, majd áttért Európa helyzetének taglására. Japán szilárdan várja és hiszi — mondotta —, hogy a német szövetségstárs adandó időben kivívja az új hadműveletekben a kívánt sikert és, hogy hamarosan felvirrad az a nap, amelyen Japánnal teljes együttműködésben térdre kényszeríti Észak-Amerikát és Angliát.

Kelet-Ázsia felszabeditása a megállapított vonalakon belül állandóan előrehalad. Burma és a Fülöp-szigetek függetlenségi nyilatkozata bizonyítja, hogy ha Japán valamit megígér, azt minden körülmények között kézzelfogható formában be is váltja. Sajnálatos, hogy Csungking tovább folytatja a testvérviszályt és nem vesz részt a keletázsiai népek közös harcában. Japán nem hajlandó nyugodtan nézni az Indiában uralkodó zavaros állapotokat. Ezért Japán a jövőben a legnagyobb együttműködést biztosítja a Bose vezetése alatt álló szabad indiai kormány számára.

tézkedést, precízen leszögezték az egész vállalkozás végrehajtásának részleteit. Ansaldo ezredest bízták meg a terv végrehajtásával és a karabinieri ezredes nyomban hozzálátott munkájához.

Késő este volt már, amikor Anrico tábornok két tisztjával elhagyta a hadügyminisztérium épületét. Egy hátsó kislépcsőn mentek le, a mellékuca felé. Utközben már majdnem elérték a földszintre. Castellano tábornok megbotlott valamiben. Elővette zseblámpáját, meggyújtotta és körülnézett: egy férfi holttest hevert a lába előtt. Mind a hárman lehajoltak figyelmesen megnézték a holttestet és egyszerre sziszszentek föl.

— A Professzor — mondta Anrico tábornok — Meggyilkolták. Megfordították a holttestet, látták, hogy a háta csupa vér, kétségtelen volt, hogy törrel szurta le valaki. A zsebeit sebtében átkutatták, a pénztárcáját, kulcsait megtalálták, az előbb használt chiffre azonban nem volt nála.

— Kár — mondta Anrico tábornok — A legügyesebb emberem volt.

(Folytatjuk).

Teljesítsd magyar kötelességedet!

Emeld fel szövetségi üzletrészedet a DMKSz nagybecskereki Szövetkezetében (Temesvári utca 15. sz. alatt).

TÖBBEKNEK: Levelezéseiknél, kérdésesteveiknél kérjük, írják ki mindig teljes nevüket és címüket. Névtelen levelekre nem válaszolhatunk. Pénzbeküldéseknél kérjük, írják meg mindig a csekk vagy postautalvány hátsó részén, hogy az összeget milyen célra küldik be. Ha csak előfizetési díjat küldenek be, nem kell írni semmit, csak akkor, ha most küldenek be először előfizetési díjat.

Keresek megvételre egy jókarban lévő **fűkaszalógépet** lehetőleg vitorlával
Szalma Mihály gazdálkodó.
Érdeklődni lehet **Weisz Péter** vendéglősnél Bégapart 3. szám. — — 21

Eladó 12 HP Sendling Diesel-motor
daráló vagy kisebb villanytelep hajtására alkalmas
Bosziljko és Lang mechanikusok, Beeskerek 22

Szakácsnőt
jó fizetés mellett 22
azonnali belépésre keresek
Érdeklődni:
a **Hipotekarna Banknál**

Jókarban levő mély **gyermekkocsi**
eladó!
Toplicina 3. szám alatt — — 24

A szerkesztésért és kiadásért felel **Uzvegy dr. Mara Jenőné Uri (Herren) ucca 7.**
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Beeskerek (Nagybeeskerek)
Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3.

Vasárnap	Jan. 31 nap
9	Kat. Bl. Julián vt. Prot. Bl. Marcell
Hétfő	Kat. Szent család Prot. Melánia
Kedd	Kat. Higin pk. vt. Prot. Agota
Szerda	Kat. Ernő ap. Prot. Ernő
Csütörtök	Kat. Veronika Prot. Vidor
Péntek	Kat. Hilár pk. † Prot. Bódog
Szombat	Kat. Remete sz. Pál Prot. Lóránt

Időjárás: Enyhe csapadékos. Január 9-én a nap kel 7:31 és nyugszik 16:12, január 15-én 7:28 kel és 16:20 órákor nyugszik. 13 perccel hosszabbak a nappalok. — **Holdváltások:** Első negyed 2-án 21 óra 4 perckor. Holdtölte 10-én 11 óra 9 perckor. Utolsó negyed 18-án 16 óra 32 perckor. Újhold 25-én 16 óra 24 perckor. Teljes napfogyatkozás 25-én. Nálunk nem látható.

Ma a Czikajló gyógyszertár Göringasse (Fő ucca) tart éjjeli szolgálatot.

Délben fél egytől 2 óráig csak az ügyeletes gyógyszertár van nyitva, a többi ezen idő alatt bezár.

A munkásbiztosító ügyeletes orvosa **Beeskerek (Nagybeeskerek)** egész területére szombat este 6 órától, hétfő reggel 6 óráig **dr. Leicher Mihály** lakik **Thököly ucca 10. szám** alatt.

Kállay Miklós miniszterelnök nagyapa. Budapestről jelentik, hogy Kállay Kri-tóf a miniszterelnök fiának hitvese fiut szült.

Kéménytűz. Hétfőn délfele tűzet jelzett a toronyőr. A törvényszék egyik kéményében gyulladt ki a lerakodott korom és a zsarátnok magasra kicsepott a kéményből. Az azonnal kivonult tűzoltóság a tüzet hamarosan elfojtotta.

IRODALMI ROVATUNK anyagtorlódás következtében, csak pénteki számunkban jelenik meg.

Halálozás. Gróf Zichy János a magyar keresztény néppárt a Katolikus Akció elnöke Budapesten 76 éves korában elhunyt. 1892 óta tagja volt a képviselőháznak és igen nagy szerepet vitt az akkori politikai életben.

Népkönyvtárak. A magyar népkönyvtárakat a közoktatásügyi minisztérium ellenőrzés alá vette, a selje könyveket eliravoltatta és azokat olyanokkal helyettesítették, amelyek a népnevelésre alkalmasak. Az 1943 évben többszáz kötetet cseréltek a népkönyvtárakban.

JEGYEZZ SZÖVETKEZETI ÜZLETRÉSZT
Magyar kötelességednek teszel eleget.

Ujsághordót
és rikkancsokat keres a
„TORONTÁL”
Sepp Kraft (Zápolya) utca 3. szám

A Duce fogságának és kiszabadításának regényes története

A Palazzo Venezia-től a Gran Sassoig

IRTA: LUIGI B. NERVETTO 48

Amerikában várják a Ducet

A Monte Blenbo cirkáló Santa Maddalenáról való elutazása után rádióon két ízben is jelentette a máltai angol parancsnokságnak, hogy utban van Cunningham tengernagy felhívásának megfelelően az angol támaszpont felé és fedélzetén van a Duce is. Máltáról a földközítengeri flottánál tartózkodó amerikai haditudósítók nyomban továbbították a hírt Newyorkba és Washingtonba. Jelentéseiket természetesen úgy szövegezték, hogy a Ducet az amerikai hatóságok viszik át és a legrovidebb időn belül Newyorkba szállítják.

A máltai jelentések valóságga lázba hozták az amerikai közvéleményt. Példátlánul nagyarányú előkészületek kezdődtek meg arra a napra, amelyen a Duce megérkezik a newyorki kikötőbe. Pillanatok alatt megalakult egy vállalkozás, azzal a programmal, hogy tribünöket állít fel a kikötőben, már az első órákban meg is kezdtek a tervezett tribünök ülőhelyjeinek árusítását. Ugyanez a társaság bérbevette a kikötőhöz közeleső házak ablakait és erkélyeit, ezeket már az első napon ázsióval adták tovább. A menetjegyirodák különvonatokat szerveztek az érkezés napjára, huszonnégy óra alatt kétszáz ezer ember váltott jegyet ezekre a különvonatokra. A katonai és polgári hatóságokat valószággal ostrom alá vették, mindenkit elárastottak azzal a kérdéssel, mikor érkezik a Duce és hogyan tervezik Newyorkba való bevonulását. A nagy filmgyárakból százhatven filmoperátort indult Newyorkba, hogy már az előkészületekről mindent lefoto-

grafáljanak. A nagy napilapok egész riporterkülönítményeket szerveztek, a kikötőben külön telefontonulatokat terveztek, hogy mindenről a lehető leghamarabb értesüljenek. A nagy hanglemeggyárak felvevőapparátusokat kombináltak és azon töprengtek, hogyan fogják szóra birni a Ducet és hogyan fognak néhány hanglemeggyártó készíteni a megérkezésről. Politikai és közéleti előkelőségek protekciós helyet követeltek maguknak és családjuknak a hatóságoktól, — valóságos Mussoliniláz tört ki Amrikában.

Az első rádiójelentések után nem érkeztek újabb hírek sem Newyorkba, sem Washingtonba, az amerikai közvélemény lázas érdeklődését azonban ez sem csökkentette. Megindultak a fogadások is: fogadásokat kötöttek arra, hogy megjön-e a Duce, vagy nem, hogy mikor érkezik és milyen körülmények között érkezik: civilben vagy egyenruhában, cipőben vagy csizmában, sisakban vagy kalapban, sovány lesz-e vagy kövér, beteg-e vagy egészséges, beszélni fog-e a newyorkiakhoz vagy nem lehorgaszítja-e a fejét vagy büszkén hátraszegzi, aprókat lép-e vagy hosszukat. És mindezeket a lázas készülődéseket céltalanná tette Ansaldo ezredes.

A Professzor halála

A római hadügyminisztériumban Anrico tábornok visszatért szobájába a hadügyminisztériumtól, Ansaldo ezredes már várt reá. A tábornok elővette a térképeket és rajzokat, amelyeket ő maga készített a Gran Sasso-ról, szemleutja során. Egy óra hosszat tárgyaltak hármasan: Anrico, az ezredes és Castellano tábornok. Megbeszéltek minden szükséges in-